

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/44/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612213322
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5612213322.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: F. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F., V. XXXX/XX, o zaplatenie 2.262,98 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 6C/4/2013-202 zo dňa 21. októbra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti návrh zamietol a vo výroku o trovách konania, **p o t v r d z u j e**.

Výrok, ktorým bolo žalobnému návrhu vyhovené z o s t á v a **n e d o t k n u t ý**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zaviazal odporcu zaplatiť istinu 682,72 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 17,63 Eur od 21.12.2009, zo sumy 17,96 Eur od 21.01.2010, zo sumy 18,29 Eur od 21.02.2010, zo sumy 18,63 Eur od 21.03.2010, zo sumy 18,98 Eur od 21.04.2010, zo sumy 19,34 Eur od 21.05.2010, zo sumy 19,70 Eur od 21.06.2010, zo sumy 20,07 Eur od 21.07.2010, zo sumy 20,44 Eur od 21.08.2010, zo sumy 20,83 Eur od 21.09.2010, zo sumy 21,22 Eur od 21.10.2010, zo sumy 21,61 Eur od 21.11.2010, zo sumy 22,02 Eur od 21.12.2010, zo sumy 22,43 Eur od 21.01.2011, zo sumy 22,85 Eur od 21.02.2011, zo sumy 23,28 Eur od 21.03.2011 do 24.03.2011 a úroky z omeškania 9% ročne zo sumy 588,62 Eur od 21.12.2011 do zaplatenia, v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi dňa 15.01.2007 úver 995,82 Eur za podmienok dojednaných v zmluve zo dňa 15.01.2007. Odporca nedodrжал zmluvné dojednanie splácať úver v pravidelných mesačných splátkach po 28,02 Eur, splatných vždy k 20. dňu v mesiaci a úver prestal splácať už v septembri 2007. Veriteľ mal možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru po uplynutí troch mesiacov. Nebol však predložený doklad o zosplatnení úveru pôvodným veriteľom, pričom k zosplatneniu úveru pristúpil až navrhovateľ výzvou k úhrade zo dňa 20.04.2011, kedy vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 20.04.2011. Nakoľko nebol predložený doklad o doručení tejto výzvy, vychádzal z predpokladu, že zásielka bola odporcovi doručená dňa 23.04.2011. Pri zachovaní lehoty upravenej v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, posledným dňom

na zaplatenie dlžnej sumy bol 08. máj 2011 a v zmysle ust. § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) povinnosť odporcu splatiť celý dlh naraz nastala dňa 09.05.2011. V zmysle ust. § 103 OZ každá splátka sa premlčuje v trojročnej premlčacej dobe. Nakoľko návrh na začatie konania bol súdu doručený dňa 28.11.2012, všetky splátky, ktoré boli splatné do 20.11.2012, sú premlčané. Nakoľko odporca sa premlčania dovolal, súd nemohol navrhovateľovi priznať v zmysle § 100 os. 1 OZ nároky, ktoré boli splatné do 28.11.2009 a v tejto časti návrh zamietol. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 13.03.2012 bola pripravená vo formulárovej podobe, ktorú odporca nemohol ovplyvniť. Navrhovateľ týmto mienil dosiahnuť splatenie úveru zo spotrebiteľskej zmluvy a zabezpečil si plnenie aj v prípade premlčaného dlhu, potvrdzuje to vyhlásenie o vedomosti premlčania dlhu. Takto dohoda obchádza zákon a prieči sa dobrým mravom, čiže je absolútne neplatným právnym úkonom. Uznanie premlčaného dlhu je účinné iba v prípade, ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní. Formulárové dojednanie, ktoré nanucuje dlžníkovi vyhlásenie, že si je vedomý uznania premlčaného dlhu, má za následok neúčinnosť uznania dlhu ako celku.

Do zosplatenia dlhu 20.04.2011 bol odporca povinný zaplatiť 17 splátok v celkovej výške 476,34 Eur, preto v tejto časti návrhu vyhovel. Oneskorením zaplatením úrokov z úveru nevzniká veriteľovi právo na úroky z omeškania. Z tohto dôvodu bol odporca povinný do zosplatenia úveru platiť zmluvné úroky, ktoré predstavujú čiastku 94,10 Eur. Po zosplatení úveru 20.04.2011 už nepatrí dojednaní úrok z úveru 18,40% ročne. Preto pokiaľ žiadal navrhovateľ priznať po zosplatení celého úveru aj úroky z úveru, v tejto časti návrh nebol dôvodný. Podľa špecifikácie navrhovateľa z dojednanej splátky 28,02 Eur mesačne by zo splátok splatných od 20.05.2011 do 20.12.2011 bola započítaná na istinu čiastka 206,38 Eur, ktorá suma bola pripočítaná k čiastke 476,34 Eur. Podľa § 160 ods. 1 O.s.p. poskytol odporcovi 6-mesačnú lehotu na splnenie povinnosti. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p..

V zákonom stanovenej lehote navrhovateľ podal odvolanie v časti, ktorou bol návrh zamietnutý z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Namietal, že Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku z 13.03.2012 spĺňa všetky náležitosti. Právnym následkom uznania dlhu je prerušenie plynutia premlčacej doby a došlo k naplneniu ust. § 110 ods. 1 OZ a k plynutiu novej 10-ročnej premlčacej doby. Zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania záväzku vedomosť o jeho premlčaní. Úprava obsiahnutá v ust. § 558 OZ spája vedomosť toho, kto uznal premlčaný dlh, o jeho premlčaní, so vznikom vyvrátenej domnienky, že dlh v čase uznania trval. Aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno chápať ako ochranu ľahkomyselnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa. Prístupom súdu došlo k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti za plnenie svojich povinností. Nič nebráni uplatneniu aj premlčaného a zároveň premlčaním dlh nezaničí, teda nemožno hovoriť o nekalých obchodných praktikách. Pri premlčaní súd nesprávne vychádzal z ustanovení OZ, keď bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), keďže ide o zmluvu o úvere, a teda absolútny obchodno-záväzkový vzťah. Zmluva bola uzavretá dňa 15.01.2007, pričom do 31.12.2007 sa vzťahovali ust. § 52 - § 54 OZ len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti OZ. Zmluva o úvere bola upravená v ObZ. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 2 M Cdo 3/2011, 6MCdo/4/2012, rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica a Trnava. Rovnako nesúhlasí, aby bolo premlčanie posúdené podľa § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoOS) , ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01.05.2014. Aplikáciou tohto ustanovenia došlo k zotretiu princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu. Vzhľadom na uvedené navrhol zmeniť napadnuté uznesenie, tak že žalobnému návrhu bude vyhovené v celom rozsahu, prípadne rozhodnutie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trov odvolacieho konania.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozhodnutie v rozsahu ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí zvyšku návrhu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Platí úsudok, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že okresný súd nesprávne aplikoval ust. § 5b ZoOS, nekorešponduje s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd preto nemá právny dôvod, respektíve možnosť zaoberať sa touto námietkou, nakoľko nemá podklad v napadnutom rozhodnutí. Takéto tvrdenie okresný súd neurobil a ide o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov. Na premlčanie uplatneného nároku okresný súd prihliadal z dôvodu vznesenej námietky odporcom.

Okresný súd postupoval správne, keď na danú vec aplikoval ust. § 100 ods. 1 a § 103 OZ o premlčaní. Nepopierajúc povahu úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu, na otázku premlčania je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené v aplikačnej praxi súdov, ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení pod sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. júna 2013, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky.

Pokiaľ ide o dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 13.03.2012 táto nestráca charakter spotrebiteľskej zmluvy. Ustanovenia spotrebiteľského práva treba totiž aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, teda aj na právny úkon uznania dlhu. Odvolací súd nespochybňuje, že uznanie dlhu ako inštitút zabezpečenia záväzku je inštitútom legálnym a zákonom aprobovaným. Ide o jednostranný úkon, ktorý tento charakter nestráca, ani keď je súčasťou iného dvojstranného úkonu. V súdnej veci však treba prihliadnúť na spôsob, akým tento úkon dlžníka - spotrebiteľa vznikol. Pokiaľ by bol prejavom slobodnej vôle spotrebiteľa, tak napriek jeho nevýhodnosti pre spotrebiteľa, by súd jeho platnosť nemohol namietat. V súdnej veci to však bol práve navrhovateľ (ako subjekt práva znalý), ktorý si inicioval uzavretie dohody a dal odporcovi podpísať ním vopred pripravený formulár, kde okrem dvojstranného právneho úkonu vo forme dohody o splátkach, ktorý dlžníkom zvyčajne prezentuje, vložil aj pre neho zjavne nevýhodný jednostranný úkon uznania záväzku. Z obsahu dohody je zjavné, že cieľom navrhovateľa bolo zabezpečiť si výhodnú právnu pozíciu pri vymáhaní dlhu, a nie ústretový prístup k spotrebiteľovi, keďže formulárové ustanovenia týkajúce sa splátok dlhu ostali nevyplnené.

Pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany navrhovateľa došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Podľa názoru odvolacieho súdu sa totiž v prípade dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu jedná o formulárovú dohodu, ktorou si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie tejto dohody privodilo spotrebiteľovi značnú ujmu, čo je v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ v snahe reparovať svoje pochybenie, resp. pochybenie svojho právneho predchodcu spočívajúce v nepodaní návrhu včas (pred uplynutím premlčacej doby) a

vyhnúť sa tak nožnej námietke premlčania a zamietnutia návrhu, sofistkovane pomocou osôb v jeho záujme konajúcich, obchádza dlžníka a pod zámienkou výhodnosti podpisania splátkového kalendára ako listiny, ktorá má dlžníka uchrániť pred problémami, do tejto listiny inkorporuje aj vyhlásenie o uznaní dlhu. Z toho hľadiska dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika je aj neplatná. Samotný text dohody o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku je pre rozpor s dobrými mravmi, ako aj s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva, neplatná a tak nemôže požívať právnu ochranu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý taktiež vykazuje vecnú správnosť.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 224 ods. 1 s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporca bol v konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil a z obsahu spisu mu trovy odvolacieho konania nevyplývajú, preto mu ich odvolací súd nepriznal.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerov hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.